

1718,249 26
28

CHRISTIANI WILDVOGELII, JC.

SERENISSIMI DVCIS SAXO ISENACENSIS CONSILIARI INTIMI
ET ANTECESSORIS, COLLEGII IVRIDICI SENIORIS ET
H. T. DECANI

DE
SVPERVACVIS OBSERVATIONIBVS

ad L. IV. §. 6. d. recept. arb.

PROGRAMMA IN AVGVRALE

P. P. d. XIII. SEPT. A. C.
M DCC XIII.

JENA,
LITERIS MULLERIANIS.

Joh. Sal. Brunquell

CHRISTIANA LIDOGEBITIC
SERENISSIMA DACE SAXO SENIORIS CONSILIVARI INTIMI
AL ALTESSORIS CONCHEN LAVDATORIS PRINCIPIIS ET
H. T. DECVNI

SUPERVACABOSERA.
TIONIBAS
M.DC.XLII. PROGRAMMA NAVAGARIAE
P.T.A. XII. 2. 6. A. 1666. A.D.
MDCCXLII.

LIBR. J. ENK.
ILLUMINE MALLE LAMPS.

Eges non verbis, sed ipsis rebus
He imponere, gravissime memo-
rat augustinissimus romani juris e-
mendator & auctor Justinianus,
in l. 2. C. commun. d. legat. Re-
ctissime sane, cum & alias tralatitium sit, quod
res non sermoni, sed sermo rei subjectus esse de-
beat, uti habetur in cap. 6. d. verb. signif. nec in-
tentio verbis deserbiat, sed verba intentioni, se-
cundum dictum Gregorii in can. 11. caus. 22 qu. 5.
Hinc jam laudatus Imperator subtilitatem illo-
rum merito rejicit, qui non sensum, sed vana no-
minum vocabula amplecti desiderant, in l. 2. §. 1.
C. d. conf. pec. Ex hoc ipso fundamento profluit,
quod sacratissimus hic legislator in l. 4. §. 6. d.
recept. arb. inanem verborum scrupulositatem
tollere voluit, quæ circa arbitrorum lauda tunc
frequentabatur; atque nullam differentiam esse

constituit, si quis post arbitri definitioinem subscriperit, εμμένειν, i.e. permanere, vel πληροῦσθαι, i.e. implere, vel διδόνειν, i.e. dare, et si non adjecerit ὀμολογῶ, i.e. spondeo, & sic omnino actione in factum eum compelli debere, ait, ea facere, quibus consentit: cum non sit verisimile, illum hæc propter hoc scripsisse, ut tantum non contradicat, sed ut etiam ea impleat, adversus quæ obviam ire non debet. Hinc SUPERVACVAS vocatales OBSERVATIONES, easque ab aula decessisse scribit:

Quod hac in lege sapientissime dixit gloriissimus Imperator, idem in aliis juris articulis laudabiliter constituit. Cordi enim ipsi quam maxime fuit, veteres juris ambiguities & tricas damniferas e medio tollere, atque per hoc justitiae intemeratum cursum quam longissime provehere: hinc in l. 37. C. d. donat. SUPERFLVA VERBA quæ in donationibus apponi solebant, scil. *festiū, nummiūnius, asfīm qua-*
tuor, penitus esse rejicienda censer, addito hoc
prudentissimo epiphonemate: Quid enim verbis
opus est, quæ rerum effectus nullus sequitur?
adeoque sanxit, nullo modo eorum verborum
mentionem, vel in Imperialibus donationibus,

- 100 -

vel

vel in omnibus aliis de cætero fieri : sed & si quisquam per verbositatem tacite aliquid inscripsérit , sive remiserit , nulla sit differentia.

Quod Justinianus in allegata lege 4. C. d.
rec. arb. super vacas observations nominat,
jam ante eum Constantinus Imp. inanes vocat,
atque hinc in l. 15. C. de testam. indignum esse
ait, ob INANEM OBSERVATIONEM irritas
fieri tabulas & judicia mortuorum , adeoque pla-
cere , ademptis his , quorum imaginarius usus
est, institutioni heredis , verborum non esse ne-
cessariam observantiam , utrum imperativis &
directis verbis fiat , an inflexis: nec enim interes-
se , si dicatur : heredem facio , vel instituo , vel
volo , vel mando , vel capio , vel esto , vel erit : sed
quibuslibet confessam sententiis , vel quolibet
loquendi generis formatam institutionem valere,
si modo per eam liqueat voluntatis intentio.

Eodem porro loquendi modo utitur Ju-
stiniannus in l. ult. C. d. emancip. liber. quando
VACVAS OBSERVATIONES , quæ in eman-
cipationibus custodiebantur , venditiones nimi-
rum in liberas personas figuratas & circumdu-
ctiones & injuriosa rhapsinata , quorum nullis
rationabilis inveniatur exitus , quiescere jubet.

Sic quoque Imp. in §. 1. 1. d. verb. abil. olim quidem solennia verba in stipulatione obtinuisse, postea vero Leonianam constitutionem, (quæ est L. 10. C. d. contr. & committ. stipul.) latam esse, memorat, quæ solennitate verborum sublata, sensum & consonantem intellectum ab utraque parte solum desideret, quibuscunque tandem verbis expressus sit.

Neque in actibus solum privatorum, vacuas ejusmodi observationes rejecerunt celebratio modo Impp. sed & ad judicialia negotia & actus publicos suam extenderunt sollicitudinem. Cum enim in foro litigia excentibus certe formulæ antiquitus essent præscriptæ, quas observare istos oportebat, adeo, ut qui in una syllaba errasset, causa caderet, Constantinus A. istas juris formulas, aucupatione syllabarum insidiante, de cunctorum actibus radicitus amputavit, veluti appareret ex l. 1. C. d. formul. & impetr. subl.

obna Utut vero antiqua ista verborum scrupulositas justissime ab Impp. abolita, & hodierno ævo, juris amica simplicitas rursus sit introducta, non tamen omnis cura vel studium in tute concipienda actione, aut formanda petitione actoris, vel rei, cessat, sed tum ordo prior seden-

cedendi, quoque forma pronendi, partibus pariter ac judicantibus quam maxime observandus est, ne nullitas processus emergat, aut decretum feratur: wie gebeten abgeschlagen. Nec igitur supervacua vel inanis observatio dicenda est, illorum, qui postquam legalis scientiae fundamenta posuere, ad causas orandas animum appellunt, & processus judiciorum formulas sibi reddunt familiares, atque hac ratione praxim cum theoria (ut vocant) coniunge-re allaborant. Fecit idipsum pereximus, quem iam in cathedram producemus, Jurium Candidatus.

JOANNESSALOMO BRVNN- QVELL,

de cuius ortu, vita studiorumque progressu,

pauca quædam dicenda veniunt.

In lucem is prodiit *Quedlinburgi*, anno M D CXCIIII. die secundo & viceximo Maii, a viro doctissimo, JOANNE HENRICO BRVNNQVELLIO, multorum amorum mentis inter gymnasii patrii collegas spectato, & moris

moris honesti foemina, BARBARA DOROTHÉA, haud obscuro hic loci MICHAELIORVM genere oriunda, lætis auspiciis procreatus. His parentibus ejus eximiis nihil prius atque antiquius fuit, quam ut animus filii ab dilecti bonis non minus literis, quam virtutibus ornaretur. Statim igitur à tenerioribus annis, idoneis studiorum adjutoribus, instituendum eundem erudiendumque tradebant. Præcipue autem viri in juventute formanda exercitatissimi, atque patriam scholam regentis, M. TOBIÆ ECHARDI, doctrinam, benevolentiam & fidem prædicat, harumque se fructum uberrimum cepisse, grato pioque animo proficitur. Sic enim effectum est, ut anno MDCCXII, jubente id matre prudentissima, Jenam nostram ingressus, ac literatorum civium albo inscriptus, nequitquam in eorum numero atque ordine habendus veniret, qui cruda & rudia adhuc studia in academias passim propellunt: probe autem didicerat Noster, ac identidem reputabat, disciplinæ legitimæ fundamenta, sive philosophiæ ac civilis historiæ institutis, admodum vacillare. Illam igitur in omnibus ejus partibus a magistris

stris dexterrimis, JO. JACOBO SYRBIO, & EPHRAIMO GERHARDO; hanc autem a STRULIVO nostro excellentissimo, Serenissimum Saxonie Ducum, nec non Baruthensis Marchionis Consiliario, ut & à RICHARDO, Bibliothecæ præfecto amplissimo, ea lege edocitus est, ut cum publici juris notitia eam coniungeret: quem ipsum in finem inter laudati Struvii dissertationes ad Germanorum historiam attinentes, eam in publica disputatorum palæstra defendit, quæ decima quinta ordine in memoratio jam opere collocatur. Néque parum se STOLLIO nostro, Philosophiæ professori celeberrimo, & SCHMEIZELIO, inter magistros philosophos claro, ob rei literariæ, geographiæ, artisque, ut vocant, heraldicæ placita, luculenter ac utiliter explicata, debere, affirmat. In ipsa deinde jurisprudentia, primario semper exculta, celebratum antea, & inter Altorffinorum mox professores suo merito cooptatum, sed, quod dolendum, e vivis nuper erectum, GERHARDVM, tam feliciter præceptorem & ducem secutus est, ut, confessis scientiæ hujus spatiis, dissertationem solennem, *de abolitionibus*

b

bus

bus criminum, illo præside tueretur. Circumacto deinceps triennio, studiorum suorum is sedem Lipsiam transtulit, Jureconsultorum ac Doctorum celeberrimorum LVDERI MENCKENII, FRIDERICI PHILIPPI & RECHENBERGII junioris præceptionibus atque monitis innutritus. Atque sic denio, anno MDCCXVI. urbem natalem repetiuit, sicut justi & æqui adhuc scientia, sic fori in posterum exercitatione ac usu, ad promovenda patriæ atque clientum commoda, se præparatus. In eo autem dum esset, ecce juvenis virtute ac ore nobilis, HENRICVS CASPAR AB VSLAR, Brunsvicensis, fidei ejus & curæ commendabatur, quo cum anno MDCCXVII. in Salanam hanc nostram pedem retulit, & inter tot aliorum operas, BRÜCKNERI nostri, excellentissimi Antecessoris recitationibus publicis, cum Vslario suo promptus & assiduus non solum interfuit, sed & commilitonibus nonnullis privata industria, iurium præcepta, in majorem sui perfectionem, trahere haud intermisit. Jure igitur suo, hic Candidatus egregius, ad Doctoris titulos dignitatesque adspirat: quippe qui ab omnibus nostri ordinis
ten-

tentatus, se talem exhibuit & probavit, ut eundem in J Ctorum suggestum, die crastino, hora consueta, producere, & Vobis, Pro-Rector Magnifice, Proceres academiæ excellentissimi, scotorum Antifitites venerandi, hospitesque ac juvenes ornatissimi, LEGEM XVII. C. DE PACTIS enucleaturum, ostendere, haudquaquam dubitaverimus. Quam honorificam vero Nos singulorum præsentiam arbitrabimur, tam nostra vicissim pietas in referenda gratia, curæ nobis cordique futura est. P. P. sub sigillo Facultatis. D. XIIIX. Septemb. An. MDCCXVIII.

deren am, et cetera exinde & biopari, & sic cum
 quoniam & ratione leggesum, die actione, post
 conuersus, prosequitur & Vides, Pro Regis Mys
 tifico, Processus sacerdotis ecclesiastici, &
 coronam Aulicam, perindeque, postmodum ac in
 aula ornata, TEGEM ZALI C DE LA
 CLIS supereminens, offendere, prenderet
 quidam vestitus, Quidam provocatus aeo Noe
 insutiorum pectorum impudicitum, cum no-
 tri actionibus pectora in levissime bruis, cum no-
 tri corporib[us] sumus, ut P. B. in his religio-
 chies D. XIII. September Anno MDCCXVII

X2403645

1718,24 a 26
28

CHRISTIANI WILDVOGELII, JC.
SERENISSIMI DVCIS SAXO ISENACENSIS CONSILIARII INTIMI
ET ANTECESSORIS, COLLEGII IVRIDICI SENIORIS ET
H. T. DECANI

DE
SVPERVACVIS OBSERVA-
TIONIBVS
ad L. IV. §. 6. d. recept. arb.

PROGRAMMA IN AVGVRALE

P. P. d. XIIIX. SEPT. A. C.
M DCC XIIIX.

JENÆ,
LITERIS MÜLLERIANIS.

Joh. Gal. Brunquell